

A Világ repertórium

Az 1910–1926 között megjelenő *Világ* a magyar polgári radikálisok színvonalas napilapja volt. Rendszeres cikkírói között találjuk *Ady Endrét*, *Agoston Pétert*, *Balázs Bélát*, *Bölnyi Györgyöt*, *Csáth Gézát*, *Kosztolányi Dezsőt*, *Szabó Ervint*, a XX. század első évtizedei magyar szellemi életének nem akármilyen rangú képviselőit.

A *Petőfi Irodalmi Múzeum* kiadásában, *Czére Gyöngyvér* szerkesztésében megjelenő repertórium első kötete a napilap társadalmi, politikai, irodalmi és művészeti cikkeinek regisztrálását tűzte ki célul az 1910–1912. évekből. A Múzeum kiadásában megjelenő többi repertóriumkötethez hasonlóan tehát csak válogatást tartalmaz a jelentős írásokból. Kétségtelenül szükséges a szelektálás, hiszen a két évfolyam anyagából így is 5758 tétel gyűlt össze, a teljes repertórium feltehetően 7–8 kötetes lesz. A repertórium időrendi felépítésű, az egyes tételekhez esetenként annotáció kapcsolódik.

Nagy értéke a kötetnek *Litván György* terjedelmes tanulmánya a napilap történetéről, arról a küzdelemről, amit szerkesztői és munkatársai vívtak a liberális eszmék jegyében. A *Világban* az utókorra örökítődött szellemi értékek utóélete meglehetősen felemás. Hosszú évtizedeken keresztül volt gyanús, elfelejtésre ítélt hagyaték – jobbról és balról egyaránt; ha más és más indokból is, végső soron azonos alapállásból: a diktatórikus rendszerek nehezen viselik a szellemi önállóságot, az útkezesés jogát. Hívókra van szükségük elsősorban, nem pedig gondolkodó, és így törvénytörően kételkedő polgárookra.

A repertórium használatát gondosan szerkesztett mutató könnyíti. Nemcsak a személyek nevét gyűjtötte egybe a szerkesztő, hanem a különböző intézmények, egyesületek, körök, szövetségek, szabadkőműves páholyok, díjak és periodikumok neve és címe is megtalálható itt, ami majdnem pótolja ezáltal a tárgymutatót. Sikerült az álnevek, névrövidítések nagyobb részét is feloldani, elősegítve a repertórium használatát, illetve a *Világ* cikkeinek olvasását.

Egy apró hiányosságot lehet csak megemlíteni: jó lett volna közreadni a napilap 16 évfolyamának pontos bibliográfiai leírását, *Litván György* tanulmányából ugyan nyomon lehet követni a *Világ* életének egyes állomásait, mégis, a bibliográfiai adatok pusztá felsorolásával áttekinthetőbbé vált volna ez a kép. Itt lehetett volna egyébként a lelőhelyjegyzéket is közreadni, erre azért lett volna szükség, mert – mint a bevezetőből kiderült – egyetlen magyar könyvtárban sincs teljes, hiánytalan sorozat. (*Világ*. 1910. március 30 – 1926. április 30. Repertórium (1910–1912.) Összedáll. Czére Gyöngyvér. Bp. 1984. *Petőfi Irodalmi Múzeum*. XXIV, 412 l. | *A Petőfi Múzeum Bibliográfiai Füzetei. Napilapok repertóriumai.* | 78. Ft.) (P. Gy.)

